

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
1653-10

meddelad i Stockholm den 19 oktober 2010

KLAGANDE

Rebecca Enroth
Missionsgatan 9 B 1
573 31 Tranås

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköpings dom den 25 februari 2010 i mål nr 3758-09, se bilaga

SAKEN

Rätt att ta del av allmän handling

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Rebecca Enroth yrkar att Regeringsrätten beslutar att uppgifter från det centrala nötkreaturregistret (CDB) om vilka djur som är registrerade på en viss produktionsplats ska lämnas ut. Hon anför bl.a. följande. Tillsynsmyndigheten har rätt att ta del av de uppgifter hon har begärt ska lämnas ut. Om Jordbruksverket inte lämnar ut uppgifterna, kommer de att inhämtas på annat sätt, och djurhållaren kan därför inte anses lida skada av att uppgifterna lämnas ut. I det nu aktuella fallet har näraliggande vattendrag vid flera tillfällen kraftigt förorenats av gödselläckage. Ett tillfälligt stort utsläpp av näringsämnen i ett vattendrag har

Dok.Id 96710

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

både kort- och långsiktiga konsekvenser. Uppgifterna behövs i miljöenhetens tillsyn för att kunna bedöma hur stor gödsellagringsvolym och spridningsareal som krävs hos djurhållaren, vilket är väsentligt för att skydda såväl människors hälsa som miljön. Av punkt 107 i bilagan till offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), OSF, följer att sekretess inte gäller för uppgifterna. Uppgifter om djurinnehav ska vara offentliga eftersom utsläpp av näringsämnen härrör från djurens gödsel. En jämförelse kan göras med att Naturvårdsverket på Internet publicerar de 100 största företagen i Sverige som bedriver miljöfarlig verksamhet. Av dessa är fyra djurhållande företag. De redovisade utsläppen omfattar näringsämnena kväve och fosfor.

SKÅLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 30 kap. 23 § första stycket 1 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, gäller sekretess, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, bl.a. i en statlig myndighets utrednings- och tillsynsverksamhet för uppgift om enskilds affärs- eller driftsförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada av att uppgiften röjs. Av 9 § första stycket 1 OSF samt punkt 107 i bilagan till förordningen framgår att sekretessen enligt 30 kap. 23 § OSL gäller i viss tillsynsverksamhet hos Jordbruksverket. Sekretess gäller dock inte för uppgifter om förhållande som rör människors och djurs hälsa, miljön, redligheten i handeln eller ett liknande allmänintresse, om intresset av allmän kändedom om förhållandet har sådan vikt att uppgifterna bör lämnas ut.

Frågan i målet är således om Rebecca Enroth i sin egenskap av miljöinspektör har rätt att ta del av uppgifter i CDB om vilka djur som är registrerade i CDB på en viss produktionsplats för att använda uppgifterna i sin tillsyn.

Registret som förs av Jordbruksverket är ett register för nötkreatur vilket används för bl.a. smittspårning och kontroll av stöd. Rebecca Enroth avser att använda uppgifterna i sitt tillsynsarbete för att kontrollera att tillräcklig gödsellagringsvolym och spridningsareal finns på djurhållarens produktionsplats.

Regeringsrätten gör följande bedömning.

De begärda uppgifterna avser vilka djur som är registrerade i CDB på en viss produktionsplats. Eftersom dessa uppgifter behandlar enskilds affärs- och driftsförhållanden samt används bl.a. för kontroll av stöd kan den enskilde lida skada om uppgifterna lämnas ut. Regeringsrätten finner i likhet med underinstanserna att sekretess gäller för dessa uppgifter enligt 30 kap. 23 § första stycket 1 OSL och 9 § första stycket 1 OSF (jfr t.ex. RÅ 1994 not. 506 och RÅ 1994 not. 624).

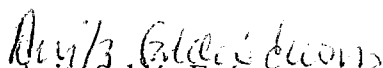
Frågan är då om de begärda uppgifterna har ett sådant allmänintresse att uppgifterna ändå bör lämnas ut med stöd av punkt 107 i bilagan till OSF. Enligt Regeringsrättens bedömning är de begärda uppgifterna inte av den karaktären att intresset av allmän kännedom har sådan vikt att sekretessen inte ska gälla. Den omständigheten att Rebecca Enroth avser att använda uppgifterna i tillsynsverksamhet enligt miljöbalken föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

Sten Heckscher

Karin Almgren

Lennart Hamberg

Anna-Karin Lundin

Anita Saldén Enerus

Maria Vereide Dahlberg

Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. I

Föredraget 2010-09-22

KLAGANDE

Rebecca Enroth
Aneby kommun
Box 53
578 22 Aneby

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Jordbruksverkets beslut den 3 december 2009 dnr 95-12284/09,
se bilaga A

SAKEN

Rätt att ta del av allmän handling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

delg

- Klaganden/ombudet
- Motparten/ombudet
- Skatteverket
- Länsstyrelsen
- Förvaltningsrätten
- Allmänna ombudet

- För kännedom
- För verkställighet
- För delgivning

Dok.Id 86924

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2203 550 02 Jönköping	Slottsgatan 5	036-15 65 00 (vx) E-post: kammarrattenijonkoping@dom.se	036-16 19 68	måndag – fredag 09:00-11:30 13:00-15:00

YRKANDEN M.M.

Rebecca Enroth yrkar att begärda uppgifter ska lämnas ut. Hon anför bl.a. följande. Syftet med begäran är att Aneby kommun ska kunna genomföra tillsyn enligt miljöbalken (1998:808). Tillsynsmyndigheten ska på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera efterlevnaden av miljöbalken och föreskrifter som meddelats med stöd av balken. I aktuellt fall har gödsel förvarats på ett sådant sätt att närliggande vattendrag vid flera tillfällen kraftigt har förorenats av gödselläckage. De aktuella vattendragen är klassade som riksintresse för natur. Ett tillfälligt stort utsläpp av näringsämnen i ett vattendrag har både kortsiktiga och långsiktiga konsekvenser. Uppgifterna behövs för att bedöma erforderlig gödsellagringsvolym och spridningsareal, vilket är väsentligt för att skydda människors hälsa och miljön. Sekretess gäller därför inte enligt punkt 107 i bilaga till offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641). Uppgifter om antalet djur på berörd produktionsplats kan inhämtas på annat sätt, men då för lantbrukaren både omständigare och dyrare. Lantbrukaren lider därför inte skada av att uppgifterna lämnas ut. Det är vidare inte nödvändigt att varje djur redovisas individuellt utan att uppgifterna anger antalet djurenheter inom verksamheten, såsom antal mjölkkor, kalvar mellan ett till sex månaders ålder och antalet övriga nöt. Det är länsstyrelserna som ansvarar för s.k. tvärvillkorskontroller, men även de kommunala myndigheterna är ålagda att rapportera alla överträdelser de noterar till länsstyrelserna. – För det fall uppgifterna lämnas ut med förbehåll bör det tydligt anges vilka förbehåll som gäller och vad uppgifterna får användas till. Om kammarrätten beslutar att begärda uppgifter inte ska lämnas ut önskar Rebecca Enroth att kammarrätten även uttalar sig om skyldigheten för kommunerna att rapportera noterade brister till andra myndigheter.

Jordbruksverket avstyrker bifall till överklagandet och anför i yttrande till kammarrätten i huvudsak följande. Uppgifterna som återfinns i det centrala

nötkreaturregistret, CDB, har samlats in för att användas i annan tillsyns- och kontrollverksamhet än tillsyn enligt miljöbalken. CDB är ett smittspårningssystem och används för att förebygga och bekämpa smitta och sjukdomar hos nötkreatur. Uppgifterna i registret får även användas inom EU:s stödadministration. Aktuell begäran är inte av den karaktären att intresset av allmän kännedom gör att sekretess inte gäller. Skyldighet för myndighet att lämna hjälp till andra myndigheter kan inte bryta den sekretess som finns för vissa uppgifter. För att detta ska ske krävs stöd i författning. Tvärvillkorskontroller genomförs inom EU:s stödadministration. Dessa kontroller genomförs på olika områden, bl.a. miljöområdet. Om en överträdelse upptäcks kan detta medföra avdrag på lantbrukarens gårdsstöd. Kontrollerna genomförs av länsstyrelserna, men även kommunala tillsynsmyndigheter är skyldiga att rapportera överträdelser till länsstyrelserna, vilket kan medföra att avdrag sker på lantbrukarens stödbelopp.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Kammarrätten som enbart har att pröva det överklagade beslutet yttrar sig inte över kommunernas skyldigheter att rapportera noterade brister till andra myndigheter.

Enligt 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, gäller sekretess, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i en statlig myndighets verksamhet som består i utredning, planering, prisreglering, tillståndsgivning, tillsyn eller stödverksamhet med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och
2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

Enligt 9 § offentlighets och sekretessförordningen (2009:641) samt punkt 107 i bilaga till förordningen gäller sekretess enligt 30 kap. 23 § OSL inte om intresset av allmän kännedom om förhållande som rör människors och djurs hälsa, miljön, redligheten i handeln eller ett liknande allmänintresse har sådan vikt att uppgifterna bör lämnas ut.

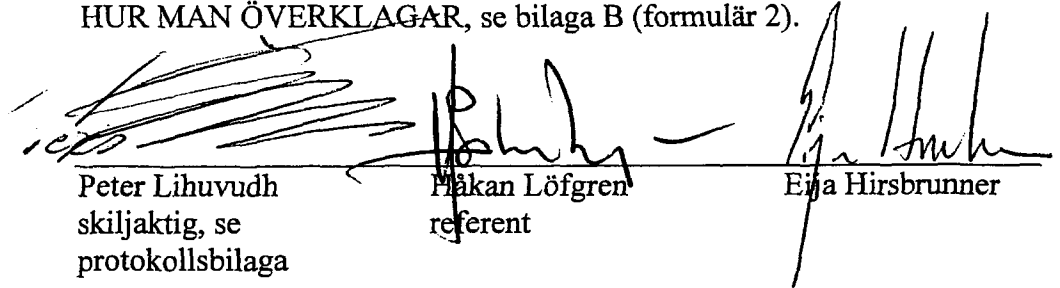
Kammarrätten gör följande bedömning.

I målet har upplysts att för det fall den kommunala tillsynsmyndigheten vid tillsyn noterar en överträdelse av tvärvillkor för beviljande av EU-stöd till lantbrukare ska detta rapporteras till länsstyrelsen som är ansvarig kontrollmyndighet. En överträdelse av villkoren kan i sin tur medföra avdrag för lantbrukaren på erhållet stöd. Kammarrätten bedömer med hänsyn härtill att berörd enskild kan komma att antas lida ekonomisk skada om begärda uppgifter lämnas ut. Sekretess föreligger därmed för uppgifterna.

Frågan är därefter om skäl föreligger att bryta sekretessen med hänsyn till det allmänna intresset.

Såsom Jordbruksverket har framhållit har CDB-registret inrättats med hänsyn till smittskydd och för tillsyn inom EU:s stödadministration. Syftet med aktuell begäran är att uppgifterna ska användas i Rebecca Enroths arbete som miljöinspektör vid Aneby kommun i ärende om tillsyn enligt miljöbalken. Kammarrätten finner att vad som har framkommit i målet om behovet av begärda uppgifter, bakgrunden till begäran samt vad som framkommit ändamålet med det aktuella registret inte medför att intresset av allmän kännedom om dessa uppgifter har en sådan vikt att nämnda sekretess bör brytas. Sekretesskyddet för de aktuella uppgifterna ska således kvarstå. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 2).

Peter Lihuvudh
skiljaktig, se
protokollsbilaga

Måkan Löfgren
referent

Eija Hirsbrunner

Föredragande: Carin Söderlund

Kontrollavdelningen

Bilaga A

1(2)

BESLUT

Dnr 95-12284/09

Delg.

2009-12-03

Rebecca Enroth
Miljöenheten Aneby Kommun
Box 53
578 22 ANEBY

KAMMARRÄTTEN
I JÖNKÖPING

Ink 2009-12-28

Månr
Aktbil 3758-09
4

Begäran om utlämnande av allmänna handlingar

BESLUT

Jordbruksverket avslår din begäran om utlämnande av uppgifterna.

ÄRENDET

Du har i egenskap av miljöinspektör i Aneby kommun begärt ut uppgifter från det centrala nötkreatursregistret, CDB. Du vill ta del av vilka djur som är registrerade på produktionsplats SE 050818. Du har uppgett att uppgifterna behövs för tillsyn enligt miljöbalken.

SKÄL FÖR BESLUTET

Enligt 30 kap 23 § första stycket punkten 1 i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) jämförd med 9 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) och punkten 107 i bilagan till nämnda förordning gäller sekretess vid tillsyn för uppgift om bl.a. enskilda affärs- eller driftförhållanden om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

CDB är ett smittspårningssystem innehållande svenska nötkreatur med en unik identitet för varje djur, djurets förflyttningar etc. Uppgifterna har samlats in för smittskyddsändamål samt får även användas inom EU:s stödadministration. Uppgifterna har inte insamlats för tillsyn enligt miljöbalken.

Uppgifterna om vilka djur som är registrerade på produktionsplats SE 050818 är uppgifter som berör enskilda affärs- och driftförhållanden. Enligt Jordbruksverkets bedömning kan det leda till skada för den enskilde djurhållaren om uppgifterna lämnas ut till Aneby kommuns miljöinspektör för att denne ska kunna utföra tillsyn enligt miljöbalken.

Jordbruksverket gör därför den bedömningen att de uppgifter som begärts ut omfattas av ovan nämnda sekretessbestämmelser.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om du vill överklaga detta beslut ska du skriva till Kammarrätten i Jönköping. Skrivelsen ställs alltså till kammarrätten, men den ska skickas eller lämnas till **Statens jordbruksverk, 551 82 Jönköping.**

I överklagandet ska du ange vilket beslut som du överklagar, hur du vill att beslutet ska ändras och varför du anser att det bör ändras.

Överklagandet ska ha kommit in till Jordbruksverket inom tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. För offentlig part räknas dock tiden för överklagande från beslutsdagen.

I detta ärende har avdelningschefen Mari Andersson beslutat. Pernilla Granath Limstrand har varit föredragande.

Mari Andersson

Pernilla Granath Limstrand

Jag konstaterar för egen del att det inte går att utesluta att berörd lantbrukare kan komma att lida skada om aktuella uppgifter lämnas ut, och jag kan därmed också ansluta mig till majoritetens skadebedömning. Vid tillämpning av den sekretessbrytande regeln finner jag dock att uppgifterna, som anknyter till iakttagna missförhållanden vid den aktuella djurhållningen, till sin natur är sådana att det finns ett allmänt intresse av att uppgifterna lämnas ut. Syftet med aktuellt register har ingen betydelse för ifrågavarande sekretessprövning. Det saknar också betydelse att uppgifterna kan komma till användning i Rebecca Enroths arbete som miljöinspektör vid Aneby kommun. Överklagandet borde därför enligt min mening ha bifallits.

Dok.Id 87398

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2203 550 02 Jönköping	Slottsgatan 5	036-15 65 00 (vx) E-post: kammarrattenijonkoping@dom.se www.kammarrattenijonkoping.domstol.se	036-16 19 68	måndag – fredag 09:00-11:30 13:00-15:00